

Kwilcz_8
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Kwilcz	
Miejscowość	Kwilcz	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	25.10.2013 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	Ok. 1h	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 91,3MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_KW_03	K	48 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Nie znam żadnej innej nazwy.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	PGR-usy czyli bloki i slamsy czyli te domki jak się do Sierakowa jedzie i Kozi Rynek koło Kościoła czyli ten Pchli targ.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Legendy też żadnej nie znam.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> <p>Na Andrzejki to laliśmy wosk i to młodzież przychodziła i te buty się bawiło a teraz w domu to nic nie robimy. Respondenci przytaczają tradycje wróżb na Andrzejki. Jedną z nich było lanie wosku przez dziurkę od klucza do zimnej wody a następnie odczytywanie znaczenia rzucanego cienia przez powstały wosk. Kolejną wróżbą niegdyś wykonywaną przez informatorów było przekładanie butów, który but pierwszy</p>

		dotknie ściany bądź wyjdzie za próg ta osoba pierwsza wyjdzie za mąż lub się ożeni.
2.	św. Marcina/11 listopada	Nigdy nie piekłam jeszcze rogalików, kupuje Respondenci nigdy nie piekli tradycyjnych rogali Marcinkowskich.
3.	Adwent	W domu mam tą świeczkę kupuję z Kościoła(świeczka rozprowadzana przez Caritas)Postanowienia są ale nigdy nie wytrzymałam.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Teraz jak mamy inną księgową to sobie jakiegoś batonika dajemy. Jak dzieci były małe to też zawsze w bucikach coś było. Respondenci przytaczają tradycję czyszczenia butów i wystawiania ich w widoczne miejsca, w które to buty Św. Mikołaj miał przynosić małe upominki najczęściej były to słodczyce. Mikołajki odbywają 6 grudnia.
5.	Wigilia	Mamy sztuczną choinkę kiedyś jak mieliśmy żywą to potem te igły w ten dywan włożyły. A tak w domu rodzinnym to mieliśmy żywe drzewko i stało do Matki Boskiej Gromnicznej i ja nigdy nie wieszałam a teraz wieszam jemiolę ale tylko do Wielkanocy, 12 dań jest i dzielimy się opłatkiem w domu rodzinnym opłatkiem rodzice się dzielili ze zwierzętami i jeszcze zanosili im resztki z kolacji. Gwiazdor nie przychodził ja robiłam prezenty i do dzisiaj dzieciom jeszcze robię mimo że są poza domem. O 24 idę na Pasterkę kiedyś była wcześniej a teraz trzeba wyczekiwać tej godziny.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Mąż już nie ma rodziny i na ogół nigdzie nie jadę jeszcze kiedyś przychodziły dzieci ale teraz już rzadko. Respondenci spędzają w gronie rodzinnym. Nie ma z tymi dniami żadnych tradycji.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Na Sylwestra to ja nieraz pomagam w kuchni na zabawie a w tym roku przed remizą strażacką wójt czy tam ktoś z rady składa życzenia i w Sylwestra zawsze mówią że mężczyzna musi być pierwszy w domu i poprosiłam żeby tam taki znajomy przyszedł i dałam mu kieliszek wódki bo to mówią, że na szczęście. W wioskach był zwyczaj wystawiania bram następnie chowania je j. Była to forma psikusów.
8.	Trzech Króli	Chodzą dzieci moje dzieci też się przebierały za Króla był syn a córka miała berło i zawsze jakieś słodczyce czy też pieniążki dostawali, chodzili od domu do domu i śpiewali kolędy. Jeszcze pisze się na drzwiach C+M+B.

9.	Kolędniczy	Nie ma zwyczaju.
10.	MB Gromnicznej	Nie zapalam świecy podczas burzy.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Piekłam kiedyś pączki na Tłusty Czwartek z powidłami a teraz na ogół kupuje bo muszą być pączki, Podkoziółka tu nie ma i ja też nigdzie nie chodzę na wiosce to było ale tu nie.
12.	Topienie Marzanny	To dzieci w szkole i przedszkolu chodzą i są poprzebierane i mają sztuczne kwiatki i teraz to palą bo już nie wolno topić tej kukły.
13.	Środa Popielcowa	Idziemy do Kościoła a jak ktoś nie może to się do książeczki zabiera, woreczków z popiołem już nie ma ale kiedyś było. Respondenci przytaczają zwyczaj zawieszania na szpilce małych woreczków wypełnionych popiołem jako forma psikusów.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	Do Kościoła idziemy ja nie kupuję tylko na drogach rosną palmy to sobie urwę i idę do kościoła i zostaje przez cały rok ta palemka i tego kotka jednego jem żeby gardło nie bolało. Potem daję koleżance żeby spaliła.
16.	Triduum Paschalne	Boże rany to było jak w domu rodzinnym. Respondenci przytaczają tradycję Bożych ran czyli delikatne bicie najczęściej gałązką. Zazwyczaj Bił ten kto najwcześniej wstanie.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Z koszyczkiem szły dzieci albo ja i wkładam jajko, kielbasę, boczek bo zawsze mama mówiła żeby się skórki przy paznokciach nie zadzierały to trzeba było smarować, jajka co w środku jest ten ryż te kolorowe jajka, pomarańcze, placek jakiś taki i gryczpan czy jak to mówią bukszpan wsadzam, ja wszystko pokroje żeby się podzielić i daję też zawsze musztardę i chrzan jeszcze daję bo mówią że to zdrowo.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Młodzież się leje w śmingusa ale ksiądz tutaj bardzo gani bo ktoś sobie płaszcz kupi a oni obleją.
19.	Zielone Świątki	Tu koleżanka robi sobie drogę przed domem z tataraku i my jak rolnicy to było takie ważne święto.
20.	Boże Ciało	Tu jest procesja i są cztery ołtarze i w domach zawsze obrazki i okna są ustrojone ołtarze to ksiądz wyznacza kto robi, gałązkę

		zabieram też do domu i mówią że to też przed burzą ma chronić i też zostaje cały rok i później się spala.
21.	św. Jana	Nie ma tradycji.
22.	MB Zielnej	Ja właśnie te zioła to teraz już nie zbieram tylko Caritas przed Kościołem sprzedaje i daje im zarobić, kwiaty tam mogą być turki czy astry i zboże musi być, pszenica czy jęczmień.
23.	MB Siewnej	Nie ma zwyczaju.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	No to idziemy na cmentarz się stroi te groby a w Dzień Respondenci uczestniczą w Mszy za dusze zmarłych, która odbywa się albo na cmentarzu albo w Kościele, przystrajają groby najczęściej kwiatami oraz zniczami.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Na koniec oktawy Bożego Ciała też te panie z Caritasu robią te wianki i też od nich kupuję i tam jest koniczynka, modraki, macierzanka, rozchodnik i róże jeszcze polną się daje, mięte można bo mama jak się krowa cieliliła to mama zawsze te wianki dusiła i dawała tej krowie do zjedzenia.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe

1.	Narodziny i chrzest	Jak się jest w ciąży to nie powinno się pożyczać nikomu nic i niektórzy mówili, że powinno się mieć coś czerwonego żeby nikt nie oczarował i właśnie dziecku do wózcza powinno się wkładać.
2.	Ślub i wesele	Jak córka miała ślub to powinno się mieć niebieskie, pożyczone i stare i pan młody nie powinien widzieć sukni, ponoć nie powinna córka całować Krzyża od kolędy.
3.	Śmierć i pogrzeb	Brak informacji.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Zawsze kluski z makiem na wigilię były a teściowa moja była z Gorzowa i ja kutię teraz robię i tam są figi, migdały, orzechy to wszystko się sieka i trochę mleka daje i pszenicę to gotuję bo to łuskana musi być i trochę mlekiem to zalewam i rodzynki

		dodaje jeszcze i jest wspaniałe.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Tutaj jest figura jak się na cmentarz jedzie i na Sieraków jest ale nie wiem kiedy i przez kogo zostały ufundowane.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Do Biezdrowa to młodzież raczej idzie i starsi też i jak jest w Miłostowie odpust to idą dzieci co do Bierzmowania jadą.
6.	Lokalne odpusty	Są odpusty dwa razy w roku na Michała i na Marię ale czemu dwa odpusty to nie wiem. Nie ma już straganów bo jak przypada w tygodniu to jest Msza i jest mniej ludzi i tych bud nie ma bo oni w tygodniu oni nie przyjeżdżają tylko w niedziele i to wtedy jakiś Kanonik skądś tam przyjeżdża zaproszony i ma kazanie.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	Dożynki są razem z dniami Kwilcza 7 września a w niedziele właśnie była Msza i później był pochód i były wystawy tych wieńców dożynkowych i można było sobie zbadać cholesterol za darmo i porady kardiologiczne i pan z ptakami przyjechał i miał takie okazy wyjątkowe jakieś orły , my wystawialiśmy kiedyś taki kiermasz książki i miałyśmy wystawy takich pań co tam szyją czy coś malują ale teraz już nie mamy. Wieńce robi

		każda wioska tylko, że nie wszystkie wioski robią bo to wiadomo.
2.	Dni gminy/wsi	Stowarzyszenie Nasz Kwilecz robiło też taki festyn rodzinny i zbierało pieniążki na szkole.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.